

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petitsor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirde-
tésért jutányosabb. Nyúlter: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Thököly hamvai Eperjesen.

Már az elmúlt esztendőben, mikor először esett szó a régi szabadsághősök hamvainak hazaszállításáról, megirtuk volt, hogy Thököly Imre hamvai vagy Késmárkra vagy Eperjesre kerülnek, mert végakarata szerint «egy kulcsos város evang. templomában» kíván eltemetve lenni.

Cikkünkben kiemeltük, hogy miféle nehézségek merülnek fel Késmárkon és felhívtuk városunk és vármegyénk intéző köreit, hogy vegyék kezükbe az ügyet.

Szavunk kiáltó szó volt a pusztában. Csupán Késmárk hallotta meg és igyekezett — a fővárosi és vidéki sajtóban egyaránt — bizonyítani azt, hogy a történeti összefüggés alapján Thököly hamvai csak oda hozhatók, hogy Késmárkon nincs semmi akadály és hogy a kérdést már ügyis végleg eldöntötték a kormánynál.

És íme! Napjainkban ismét olvasunk erről a kérdéstről a fővárosi lapokban. Olvassuk azt, hogy a *Műemlékek Országos Bizottsága Thaly Kálmán indítványára elhatározta, hogy megkéri a miniszterelnököt, hogy Thököly tetemeit Eperjesen, ifjúsága színhelyén, az evangélikus templomban tegyék nyugalomra, és sírhelyét az ismídi temetőből hazahozandó hatalmas emlékkövel jelöljék meg, mert a késmárki vár kápolnájában Thököly hamvai el nem temethetők, az ottani evangélikus templom pedig erre a célra nem alkalmas.*

Újra reményünk nyílik tehát arra, hogy a «kurucz király» holtteste itt fog pihenni, városunk falai között, annak a főiskolának a közelében, melynek hajdan tanulója, majd bőkezű patronusa volt.

Újból felhívjuk, kérjük az irányadó faktorokat: Sárosvármegye főispánját, Eperjes sz. kir. város polgármesterét, városunk országos képviselőjét, az ág. h. ev. egyházat és a Kollégiumot, tegyenek meg minden lehetőt, hogy ez a megpendített eszme valóra váljék és városunkban emelkedjék a nemes hős síremléke.

Kérünk mindenkit: ne tekintsek ezt csupán az eperjesi ág. hitv. evang. egyház ügyének. Valamennyi eperjesinek, valamennyi sárosvármegyeinek ügye ez — valláskülönbség nélkül.

És Thököly Imre jó helyen volna itt!

Hiszen a felsőmagyarországi rendeknek 1666-ban megnyitott Kollégiumába már 1668. jan. 22-ikén hozta fel atyja gróf Thököly Imrét. A Kollégiumba való belépését nagy örömmel ünnepelték Pomarius Sámuel doktor, az akkori rektor. A fiatal Thököly atyja, Keczer András késmárki várparancsnok, Fejérpataky és Wittnyédy István kuratorok és inspektorok kíséretében jelent meg a Kollégiumban, hol a rektor «oratio salutatoria»-val üdvözölte. Majd bevezette az osztályába és átadta Szánthó Andrásnak egy «oratio praesentatoria» kíséretében, lelkére kötve, hogy az ifjút méltóképp nevelje és tanítsa. Beszélt az igazgató még az ifjúsághoz is és felhívta arra, hogy azt a szerencsét, hogy egy Thököly Imrének osztálytársa lehet, méltóképpen becsülje meg.

A Thököly-család — mint a Kollégium évkönyvei mutatják — mindenkor nagy összegekkel gyámolította az intézetet.

És Thököly Imre kitűnő diák volt. Pomarius Sámuel ugyanis az 1668. év októberében megtartott ünnepélyes nagy vizsgálatokat egy beszéddel vezette be, melyben az 1667—68-iki

iskolai év történetét is eseteli. Felemlíti, hogy látta késmárki gr. Thököly Imrét szorgalmasan tanulni, iskolába járni; látta, mint versenyzett a bárókkal, mint tartotta meg első helyét, nem nevéért, de érdeméért.

Az 1668—69-iki tanév újra a Kollégiumban találja Thököly Imrét. És az adományozók között újra ott látjuk Thökölyéket, kik a mádi 600 holdas ügynevezett «Királyszőlő»-t adományozták a Kollégiumnak.

De jöttek a szomorú idők. 1671. május 23-ikán Spankau tábornok elveszi a Kollégiumot katonai magtáru. 1673-ban gr. Volkra Ferdinánd elveszi az evangélikusok templomát és a régi városi iskolát. Ebben az évben fosztotta meg I. Leopold az országot alkotmányától és teljhatalmú kormányzóvá Ampringen Gáspárt nevezte ki. Majd összeült a pozsonyi vértörvényszék...

Az elégtelenek Erdélyben Teleky Mihályban kerestek pártfogót. Itt volt akkor Thököly Imre is. A francia és török szövetség részéről is támogatva, 1677-ben az elégtelenek hada Thökölyt választja fővezéréül. Ez alatt Eperjesen a Kollégium épülete jezsuita kézre kerül.

1679-ben Thököly kuruczai már elfoglalják a várost és visszahelyezik birtokaikba a lutheranusokat. De jön Kopp császári tábornok és mindent visszaesinál.

A soproni országgyűlés nem teljesítette Thököly kívánságait és így ő folytatta a háborút. 1682. augusztus 18-ikán ismét elfoglalja Eperjest. Ekkor volt ereje legnagyobb. A templomokat, iskolákat, a Kollégiumot visszaadta az evangélikusoknak. Az 1673-ban kiűzött tanárokat újból visszahívta. Majd rendbehozta

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Az Országos Középiskolai Tanáregyesület ez évi közgyűlése.

Az Országos Középiskolai Tanáregyesület ez idén július 3-ikán és 4-ikén Pécsen tartotta immár harminckilencedik évi közgyűlését. Ezen résztvett az Eperjesi Tanári Kör hat tagja: Gallé Gábor, Govrik Sándor, dr. Janicsék József, Vujsz János és Wick Béla rendes-tagok, Barts Emil pártoló-tag. Ezen a gyűlésen is fontos iskolai és didaktikai kérdések kerültek megvitatásra. A múlt évi — Székelyudvarhelyt tartott — közgyűlés határozata értelmében július 3-ikán főleg a magyar nyelv s irodalomtörténet középiskolai tanításának ügyét beszélték meg az egybegyűlt tagok, kik közül többen tüzetesen szóltak hozzá ezen elsőrangú nemzeti tantárgy módszertani feldolgozásához, melynek fontossága, legfőbb tulajdonságai a jelenlegi tanítás aprózó sablonos medrében vajmi gyakran alig, illetőleg csak egyoldalulag jutnak érvényre. Dr. Vass Bertalan, a pécsi ciszterfőgimnázium igazgatója tartott erről szélesebb látókörű tanulmányos felolvasást «A magyar nyelv, stílus és irodalom tanítása» címen, s figyelemreméltó észrevételeivel alkalmat nyújtott bő és beható eszmecserére, a melynek folyamán kifejezésre jutott, hogy valamint közoktatásunkban általában, úgy nemzeti irodalomtörténetünk tanításában is a tanulók a sok olvasással az ismeretek egész labirintusára tesznek szert, emellett mégis a nemzeti génusz szempontjából vajmi gyakran nélkülözik a legjelentősebb erkölcsi tájékozódás Ariadne-

fonalát. A magyar irodalmi tanítás a két legfelsőbb osztályban a legfőbb tanulságok, ethikai eszmék kellő kidomborítása híján olyan természeteket nevel, a melyek kevés öntudatosított képesek kölcsönözni tanítványaik komolyabb nemzeti szellemű hivatásának, rendeltetésének. A tömörked — sokszor jelentéktelen — olvasmányrészlet összehalmozásából álló ismeretközlés inkább lírai hangulatokat önt beléjük, az esetleg pedzett eszmék pedig nem cselekvő, hanem csak vegetatív sorsra jutnak bennük...

Az irodalmi ismeretekből ekkép szerzett gondolkodás legtöbbször oly viszonyban áll a gyakorlati erkölcshez, mint Katona «Bánk bánja»-ban Bánk bán beszéde Tiborcz beszédéhez. Pedig jelen — ethikailag oly disszonáns — viszonyaink közepette nemzeti életünk, erkölcsünk oly regenerálására van szükségünk, mint a milyenre tizenkilencedik századbéli irodalmunk törekedett.

Július 3-ikán Rombauer Emil, az egyesület alelnöke tartott érdekes előadást «A középiskolai reform» címen, sok üdvös eszmét vetve fel, hogyan kellene az ifjúság középiskolákba való tódulásának elejét venni, még pedig azáltal is, hogy az egyéves önkéntességre és a főiskolák látogatására való jogosítást ne legyen kizárólag a középiskola privilégiuma. Szükséges volna még a középiskolai tanulók számának apasztására polgári-iskolák — illetőleg egyes hozzászólók szerint ipariskolák — szervezése oly városokban, a melyekben gimnázium van. Szó esett az igazgató hivatásának: az intézetek szellemi vezetésének fontosságáról, melynek akadálytalanabb gyakorolhatása végett az igazgatót meg kellene szabadítani az intézetek oly anyagi adminisztrálásától, a milyen azokat most terheli. A főtitkár bemutatta «A közép-

iskolai műszótár» cz. rövid jelentését. Kálmán Miksa a modern nyelveknek a reáliskolákban való tanításáról olvasott fel.

A közgyűlés gyakorlati fontosságának elismeréséről tesz tanúságot egy írásban beadott indítvány, mely érdeklődőbb tanári közszellem fellendítése céljából a következő gyűlési tárgyalások módzatainak megbeszélésére egy külön rendkívüli közgyűlés egybehívását sürgeti. Ezzel egyelőre a központi választmány foglalkozni s a legközelebbi közgyűlésnek jelentést tenni.

A közgyűlés napjainak szabad délutánjain megtekintettük a negyvenezernél több lakossal bíró város természeti szépségeit: a közeli Mecsek-hegységet, a legnagyobbbrészt a kocsiúton is aszfaltzott utcáit, nevezetességeit: az altemplom fölé épült s pazar fényrel remekül renovált román bazilika-stílusú székelyegyházat, mely igen valószínűleg még a tizenkettedik évszázadban épült; a mellette levő földalatti, negyedik századból való cubiculumot (római katakombaszerű földalatti sírkápolnát), mely — Olaszországot kivéve — páratlan egész Nyugat-Európában. Láttuk a gyönyörű, nem régen épült honvéd-hadapród iskolát, a melynek szemléltető képekkel teleaggatott folyosóin sűrű falfeliratokban olvashatók a szolgálati szabályzatból vett fegyelmi és egyéb katonai axiómák. Per analógiam hasonló erkölcsi szentenciák díszíthetnék a középiskolák falait is a tanulók fegyelmezőbb szuggerralása végett! A városnak van főgimnáziuma és főreáliskolája, továbbá magán kereskedelmi- és szintén privát polgári-iskolája. Régi egyetemének helye is ismeretlen. Gyönyörködtünk a Római Katolikus Kör igen szép kivitelű reneszánsz-épületében, fényesen berendezett

a megrongált kollégiumi épületet és miután azt látta, hogy a Kollégium jövedelmei nagyon megfogyatkoztak, a tállyai hegyen két darab, összesen 600 hold kitűnő szőlőt ajándékozott a Kollégiumnak, valamint az akkor Thököly kezén levő Rimaszombat városa jövedelmének felét.

És ha ehhez hozzáképzjük a három nyelvű egyház fényes berendezését és hat kiváló papját, akkor előtűnik áll a Thököly idejéből fényesen berendezett eperjesi evang. egyház és iskola.

1682. nov. 3-ikán adja elő a Kollégium 58 tanulója Thökölynek a városba való megérkezése alkalmából Schwartz János tanár hazafias művét, melynek címe: «Hungaria respirans».

Thököly nagylelkűségén annyira fellekesül Ladiver Illés rektor, hogy egy hozzá intézett és 1683-ban nyomtatott dicsiratában a Kollégiumot «*Collegium Thökölyanum*»-nak nevezi.

A Thököly támaszát képező török sereg erejét 1683. szeptember 12-ikén Szobieszky János lengyel király segítségével megtörik a császáriak. Thököly újabb kísérletei nem sikerülnek. A temesvári pasa 1685-ben elfogatja Thökölyt. 1686-ban visszaveszik Budát. 1687-ben jön Eperjesre a «*commissio Csakyana*» és ismét elveszik az evangélikusoktól a templomokat és az iskolákat. És odaadták a jezsuitáknak.

Ez volt a vége a «*Collegium Thökölyanum*»-nak.

De a hamvakból új életre kelt a Phönix-madár! Hozzuk tehát ide a «kurucz király» hamvait. Azoknak a még ma is élő intézményeknek közelébe, melyekért életében oly sokat tett.

A volt vármegyei tisztviselők sérelme.

Az 1902: III. t.-cz. a volt vármegyei számvéviségi és pénztári tisztviselők részére a megszerzett jogok és igények feltétlen elismerését biztosította. Hitte is, remélhette is mindenki, hogy a törvény eme pozitív rendelkezése az egész vonalon érvényre fog jutni és nem fog ebben az irányban senki tényleges sérelmeket szenvedni.

Nem így történt. Előttünk fekszenek a volt vármegyeiek panaszló levelei. Mindannyi azt igazolja, hogy az állami szolgálatba történt átvétel folytán oly sérelmek állottak elő, a melyekre a volt vármegyei számvéviségi és pénztári tisztviselők sem elkészülve nem lehetnek, sem arra rá nem szolgáltak, hiszen a törvényben ki van mondva, az erre vonatkozó javaslat tárgyalása során pedig a képviselőházban is kifejezetten ki lett jelentve, hogy senki, eddig szerzett jogaiban megsértve nem lesz.

Sérelmes volt a vármegyeiekre már az a körülmény, hogy az 1902: III. t.-cz. alapján rendelkezési állapotba

helyiségekben. A Körnek hatszáz tagja van, a tagsági-díj húsz korona. Felolvasásai igen nagy látogatottságnak örvendenek. Szakszerű kalauzolás mellett igen nagy érdeklődéssel megtekintették a nagyszerű Zsolnay-féle majolika-gyárat, páratlan technikájú berendezését, produktumainak kápráztató szépségeit nagy raktárait. A gyár nagynevű alapítójának: Zsolnay Vilmosnak szobormintázata is ott látható. A maga kicsiségében is igen érdekes a városi múzeum, a melynek megvalósítására a törekvések már a múlt század hetvenes éveiben megindultak, és Farkas István ügyvéd volt az, a ki e célra ezer forintos alapítványt tett. Bár ifjúkorát éli még, — 1904. november 17-ikén nyílt meg — mégis a városi hatóság, a vall.-és közoktatásügyi minisztérium s a múzeumok és könyvtárak főfelügyelőségének közvetítése folytán bérelt helyiségekben elhelyezve ezidő szerint is már négy —, úgymint természettudományi, régészeti, ipar- és képzőművészeti osztályból áll. Tervben van még néprajzi és könyvtárosztály létesítése. Leggazdagabb a régészeti osztály, mely egymaga három szobát foglal el kőkorszaki eszközökkel, agyagtárgyakkal, edényekkel, urnákkal, bronztárgyakkal és vaskorszakbeli leletekkel. A holicai edényekből a múzeumnak Hetey Sámuel

helyezett tisztviselők számának arányában az állami költségvetés keretében rendszeresítettek ugyan magasabb állásokat, de ezek csak elenyésző csekély számban lettek volt vármegyei tisztviselők által betöltve és ez is rendszeres pályázat mellőzésével történt.

Sérelmes rájuk nézve, hogy a különböző állásokba még 1903. év végével kinevezett volt vármegyei számvéviségi és pénztári tisztviselők legnagyobb része, ezek között olyanok, a kik hosszabb hivataloskodásuk folytán elsősorban megérdemelték volna: az 1904. évi I. t.-cz. alapján az állami alkalmazottak részére engedélyezett pótlékban nem részesültek. Megtagadtattak pedig ezen pótléknak részükre való folyósítása azzal az indoklással, hogy az 1904: I. t.-cz. végrehajtása tárgyában kibocsátott 503—1904. min. eln. számú rendelet ezen pótlékoknak a volt vármegyei tisztviselők részére való kiadására nézve kifejezetten nem rendelkezik és e miatt a pótlékok megállapításánál a volt vármegyeiek szolgálati ideje nem az állami alkalmazottakhoz hasonlóan, vagyis nem a tényleges szolgálat szerint, hanem csupán 1904. jan. 1-jétől (vagyis az állam által történt kinevezést követő hó 1-jétől) vétetett figyelembe. Következett pedig ebből az, hogy a vármegyéknél eltöltött szolgálati idő ebben az irányban, mint szerzett jog és igény, nem érvényesült.

Hogy mennyire sérelmes ez az intézkedés, kitűnik abból is, hogy a vármegyeiek fizetésrendezésére vonatkozó törvény szerint — ha vármegyei szolgálatban maradtak volna — az ugyanazon fizetési osztályban töltött szolgálati idejük számításba vétetett volna és az 530—1904. min. eln. sz. rendelet 3. § B/ csoportjába is juthatnának; így azonban kivétel nélkül mind csak ezen § A/ csoportjába soroztattak, tekintet nélkül arra, hogy a kinevezés alkalmával az illető fizetési osztály 1., 2. vagy 3. fokozatába soroztattak-e.

Az a volt vármegyei tisztviselő, a ki 1901. január 1-jétől 2200 kor. fizetésbe jutott, az állam által átvétetvén, 1903. december 30-ikán számellenőrré lett kinevezve, a X. fizetési osztály második fokozatába való sorolással. Kap tehát ez a tisztviselő most 1800 kor. fizetést, 200 kor. fizetési pótlékot és 200 kor. személyi pótlékot. Ahhoz tehát, hogy a vármegyéknél élvezett fizetésnek megfelelő fokozatba juthasson és a vármegyéknél már élvezett fizetést teljesen megkaphassa, be kell várnia az 1908. évi január 1-jét.

Ez a példa egynek a sérelme. De ez általános és ráillik minden volt vármegyeire. Fel is panasztolták ezt, beadva még 1903-ban és 1904-ben a kormányhoz e részbeni kérelmüket, de — sajnos — mai napig ebben a dologban mi sem történt és attól kell félni, hogy az illetékes körök nem is szándékoznak e tárgyban elfoglatl álláspontjuktól eltérni.

De van még egy sérelme a volt vármegyeieknek s ez a pénzügyminisztériumnak a f. évben (41,437. sz. a) kiadott abbeli rendelete, mely szerint a volt vármegyei tisztviselőknek az ezredéves ünnepély alkalmából a törvényhatóságok részéről nyert kedvezményt, hogy a milleniumi évben elért szolgálati idejükhöz a nyugdíj tekintetében két év hozzászámíttassék, figyelembe vehetőnek nem találta.

püspök ajándéka folytán igazán gazdag gyűjteménye van. A Zsolnay-gyár legelső termékei is itt vannak. A múzeum megtekinthető vasár- és ünnepnapokon a délelőtti órákban ingyen különben pedig egy korona lefizetése mellett. A tanintézeteknek azonban a múzeum igazgatójánál történt előzetes bejelentés után mindenkor nyitva áll. Ennek megtekintésénél eszünkbe jutott, hogy mily jó volna, ha Eperjesen is sikerülne egy szintén szellemi közszükséglet pótló múzeumot mielőbb létesíteni. Nálunk is vannak szép privátgyűjtemények olyan tárgyakból (pl. lepkekékből), a melyeknek ott láthatók. Tudom, hogy városunkban egyes családoknak szintén vannak olyan fajansz-edények, ónmázás és festett kancsók, a melyeknek a tizenharmadik századból a pécsi múzeumnak díszét képezik.

Mindezen látnivalók megtekintése közben, illetőleg után kirándulás volt a közeli Tettyére, Harkány-füldőbe, Mohácsra, Bosznia—Herczegovinába és Dalmáciába. A tagok — mintegy százan — úgy a közgyűlés nyújtotta szellemi tanulságokkal, mint a város kulturális intézményeinek, szives vendégszeretetének kellemes emlékeivel eltelve, július 5-ikén más-más irányban oszoltak széjjel.

Dr. Janicssek József.

Hogy ez az intézkedés mennyiben egyeztethető össze az 1902: III. t.-cz. 15. és 17-ik §-ok pozitív rendelkezéseivel, azt valóban szeretnők indokolva látni; valamint nem tudjuk megérteni azt a ridegséget, a melylyel az általunk felsorolt kérdések ott, a hol azok megoldást várnak, kezeltetnek. Vége is, a ma már állami szolgálatban lévő volt vármegyeiek nem önszántukból hagyták ott eddigi szolgálatukat. Állami magasabb szempontok voltak az irányadók. Ezeknek a magasabb szempontoknak áldozhat fel érdekeket és áldozhat pénzt maga az állam, de nem kívánhatja, hogy azok a tisztviselők, a kiknek szerzett jogai és igényei törvényben lettek biztosítva, ezekben a jogaikban és ezekben az igényeikben sérelmet szenvedjenek.

Hogy pedig ezek a sérelmek nem helyt álló alapon keletkeztek, kitűnik abból is, hogy mindazok a vármegyei tisztviselők, a kik ott maradtak a vármegyéknél továbbra is, a vármegyeiek fizetésrendezése révén oly előnyöket élveznek ma, a melyektől az államosított vármegyeiek mind elestek, míg ellenben az utóbbiakról sem a vármegyeiek, sem az államiak fizetésrendezése nem gondoskodott.

Kérjük az illetékes köröket, a hol ezek a kérdések bizonyára komoly méltatásra fognak találni, vegyék tekintetbe mindazokat a fontos okokat, a melyek a panaszt jogosulttá és indokolttá teszik és elintézve mielőbb az e részben benyújtott kérelmeket, oly irányban hozzanak határozatot, a mely a fölizgatott kedélyek lecsillapítására alkalmas.

Számíthatnak erre a volt vármegyeiek annál is inkább, mert 1904-ben a miniszterelnök maga is oda nyilatkozott, hogy a panaszokat olyanoknak találja, a melyeket orvosolni kell. Ezt kéri, ezt reménylik, ezt óhajtják a volt vármegyeiek nemcsak a törvényben lefektetett biztosítékok alapján, és nemcsak azért, mert az igazság az ő részükön van, hanem elvárhatják azt eddigi tisztességes szolgálataik révén is.

HIREK.

* **A pénzügyigazgató szabadságon.** Hoffmann Mór eperjesi m. kir. pénzügyigazgató egy havi szabadságra ment, mely augusztus 14-ikéig (bezárólag) tart. Távollétében hivatalos teendőit Pehovits Ágoston m. kir. pénzügyigazgató-helyettes fogja végezni.

* **Szabadságolás.** Egerer Ferenc főszolgabíró négy-heti szabadságra elutazott.

* **Eljegyzés** Hofer Ödön, eperjesi posta- és táviróosztály eljegyezte Drobni Antal győri kereskedő leányát, Irmát.

* **Halálozás.** A ferenczrendiek alsósebesi kolostorában, július 12-ikén elhunyt Csermák Mihály atya, ferenczrendi áldozópap, életének 54-ik, szerzetességének 33-ik évében. Temetése július 13-ikán volt az alsósebesi temetőben.

* **Hivatalvizsgálat.** Dr. Grynaeus Géza, az eperjesi kir. törvényszék elnöke, e hét folyamán a giráltyi kir. járásbírósnál a törvény előírta, évi hivatalvizsgálatot foganatosította.

* **A magyar név.** A belügyminiszter folyó évi 65,058. sz. rendeletével megengedte, hogy Grasgrün Manó eperjesi illetőségű és ugyanitt lakos, valamint kiskortú gyermekei: Etelka, Lázár, Margit, Miklós és Imre családi nevüket Gellért-re változtassák át.

* **Pályázat.** A sírokai járás szolgabírói hivatala pályázatot hirdet a Nagysáros községben rendszeresített *segédjegyzői állásra*. Határidő 1905. július 22. Javadalmazás 1000 korona fizetés.

* **Vállalkozás.** Az eperjesi kir. törvényszék fogházának 2497 korona 90 fillérrel előirányzott átalakítását Gratzl András eperjesi lakos kapta meg 2872 korona 58 fillérért.

* **A színyei körjegyzőségnek és állami anyakönyvi hivatalnak székhelyét** a m. kir. belügyminiszter 51,520—1905. sz. rendeletével ideiglenesen Eperjesre helyezte át. Minthogy azonban a jelzett körjegyzőség és állami anyakönyvi hivatal részére megfelelő irodai helyiség ezidő szerint nem áll rendelkezésre, az eddigi irodai helyiséget pedig ennek bérlője e célra további időre is átengedte, ennélfogva az alispáni hivatal a körjegyzőség székhelyét egyelőre Színye községben hagyta meg.

* **A kir. pénzügyigazgatóság- és a melléje rendelt számvévisésnél a hivatalos órák** — a nyári forró napok indokából — július hó 10-ikétől *köznapokon*

Schmidthauer-féle

Igmándi

keserűvíz, reggelenként felpohárral használva, meglepően gyors és nagyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a Karlsbadi és Marienbadi ivókurát gyomor és bélbajokban, úgyszintén elkövérédek, szívelhajasodás és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdagadás, szives vendégszeretetének kellemes emlékeivel eltelve, július 5-ikén más-más irányban oszoltak széjjel.

hatásosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizek meg sem közelítik, és saját érdekében cselekszik, ki helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve. — Kapható Eperjesen Bohrandt J. W., Holénia B., Bakay F., Lefkovits E., Sváby F., Bein S., Duhltröm K. urak üzletében. — Nagy üveg 50 f., kis üveg 30 f.

KÖNYV

MŰ

EP

KÖNYV

NYOM

EL

ES

K

ME

ÁRJ

FOL

ILLU

BIZO

KIM

ALAP

OKI

LEV

BO

ÉS J

NÉV

ju

elko

NAGY

PA

IRO

R

augusztus 1 óráig, innen terjedőleg augusztus ismét regg 2 órától 6

* Új T. Miksa mag. stószli lak. nevüket mellet

* A b. a kassai m. biztos e. na. zését. Távo. másodigazg.

* Nyila. kedő-ifjak. üléseből ki. Jenő úrnak. ügyében a. zölt nyilatko. hogy a. ker. rendesen ha. fenn s. ezen. ságok alkalm. tal határoz. tisztviselőne. mint az egy. tisztviselőne. ez a választ. kedők és K.

* Betilt. tánya, a felle. jesi sertésva. időre beszű.

* Talál. egy kis bört. Ilona eperje.

* Ment. Van, mert. nagy garra. is. Nincs. n. Van sebesül. Nincs. De v. No hát ez. dr. Holénia. ázsiai állap. «címzetes». fáradozik. E. köreinek fig. hogy hulló. szerezzenek.

* Jótél. r. kath. lak. szerény kis. anyagi hel. ből felépít. tesített, ab. összeg gy. Azóta évt. igen kevés. része szeg. az egyház. hogy min. ügynek az. ideje alatt. Magyar T. érdekes, m. kísért felo. tési alapot. értesülünk. cél érdek. támogatás.

* Ang. H. Shrub. kökből és. augusztus. hazánk eg. újabb ma. összekötte. Magas-Ta. jesen át a.

augusztus hó 14-ikéig terjedőleg, reggeli 7 órától déli 1 óráig, ünnepnapokon pedig reggeli 9 órától 12 óráig terjedőleg állapították meg; megjegyeztetvén, hogy augusztus 15-ikétől továbbfolytatólag a hivatalos órák ismét reggeli 8 órától déli 12 óráig, délután pedig 2 órától 6 óráig terjedőleg lépnek életbe.

* **Új Tahy-ak.** A király megengedte, hogy Tache Miksa magánhivatalnok és Tache István földbirtokos, stoósi lakosok, valamint kiskorú gyermekeik családi nevüket — régi magyar nemességük épségben tartása mellett — Tahy-ra változtassák.

* **A bártfai múzeum.** Mihalik József kir. tanácsos, a kassai múzeum igazgatója, mint megbízott miniszteri biztos e napokban kezdte meg a bártfai múzeum rendezését. Távollétében Bacsoni Albert, újonnan kinevezett másodigazgató fogja ellátni az igazgatói teendőket.

* **Nyilatkozat.** Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-Ifjak Egyletének választmányja f. hó 11-ikén tartott üléséből kifolyólag kijelenti, hogy titkárnak, Sziklai Jenő úrnak, a f. hó 16-ikán rendezendő táncmulatság ügyében a FELVIDÉKI HIRLAP július 6-iki számában közzölt nyilatkozatát magáévá teszi és ismételtel kijelenti, hogy a kereskedő-Ifjak szót, mint az egyesület által rendszeresen használt rövidített címet magamagának tartja fenn s ezen címnek mások által rendezendő mulatságok alkalmával való használata ellen tiltakozik. Egyúttal határozottan visszautasítja azt, hogy az egyesület tisztviselőinek hivatalos működése ellen Faltin Géza úr, mint az egyesületen kívül álló egyén tiltakozzék, illetve tisztviselőinek eljárását bírálata tárgyává tegye, miután ez a választmány kizárólagos joga. Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-Ifjak Egyletének választmányja.

* **Betiltott sertésvásár.** Eperjes város rendőrkapitánya, a fellépett sertésorbánczra való tekintettel, az eperjesi sertésvásárokat folyó hó 7-től kezdve bizonytalan időre beszüntette.

* **Talált dolgok.** Adamcsik István eperjesi lakos egy kis bőrtárcsát talált apró tárgyakkal. — Öhlschlager Ilona eperjesi lakos 5 korona készpénzt talált.

* **Mentőegyesület Eperjesen.** Van is, nincs is Van, mert annak idején az Önkéntes Tűzoltó-Egylet nagy garral felvette a »Mentőegyesület« melléknevet is. Nincs, mert nem tettek ebben az irányban semmit. Van sebesültszállító-kocsi? Nincs. Van hullaszállító-kocsi? Nincs. De van szemetes kocsi, mely universalis jellegű! No hát ez az állapot tűrhetetlen. Úgy értesülünk, hogy dr. Holénia Gyula városi főorvos — belátva ennek az ázsiai állapotnak tarthatatlan voltát — egy, nemcsak »címzetes«, de valóságos mentőegyesület létesítésén fáradozik. Egyébként ajánljuk az ügyet a város intéző köreinek figyelmébe és a közönség nevében követeljük, hogy hullaszállító- és betegszállító-kocsikat sürgősen szerezzenek be.

* **Jótekonyczélú felolvasás.** Szirák nagyközség r. kath. lakossága már régóta buzgólkodik, hogy egy szerény kis templomot tudjon építeni. Mivel az egyház anyagi helyzete nem olyan kedvező, hogy azt önerejéből felépíthetné, saját adományaiából építési alapot létesített, abban a reményben, hogy rövid idő alatt oly összeg gyűl egybe, melylyel az építést megkezdheti. Azóta évtizedek teltek el, de a meglevő építési alap igen kevésvel gyarapodott, mert a hívek legnagyobb része szegény. Siposs Jenő Gyula állami tanító, mint az egyház kántora, látva a nép buzgalmát, megígérte, hogy minden tőle telhetőt elkövet ennek a magasztos ügynek az előmozdítására. Így elhatározta, hogy szünet ideje alatt körutat tesz s ötven városban az Uránia Magyar Tudományos Egyesület támogatásával igen érdekes, mintegy 200 vetített- és számos mozgóképpel kísért felolvasást tart, melynek jövedelme az építési alapot fogja gyarapítani. Nevezett felolvasó — mint értesülünk, városunkat is felkeresi és azért a nemesezél érdekében közönségünk figyelmét törekvésének támogatására ezennel felhívjuk.

* **Angolok Eperjesen.** Londonból írják, hogy W. H. Shrubsole közgazdasági író, egy, többnyire mérnökökből és vállalkozókból álló nagyobb angol társasággal, augusztus hó közepén felkeresi Magyarországot, hogy hazánk egyes kiváló pontjait megtekintve, angol tőkének újabb magyar iparvállalatokba való befektetése iránt összeköttetéseket létesítsen. A kirándulók első sorban a Magas-Tátrát keresik fel. A Tátrából az angolok Eperjesen át a vörösvágási opálbányák megtekintésére, onnan

Tokajra, Debreczenbe, Budapestre és a Balatonra utaznak, a honnan Bécs-Köln-Doveren át visszatérnek hazájukba.

* **A rendőrség figyelmébe.** Ilyenkor, meleg nyári napokon jól esik, ha legalább a gyalogjárón árnyékban járhatunk. S az árnyéket vető bolti-redőnyök ellen nem is volna semmi kifogásunk, ha nem gátolnák a szabad közlekedést s nem okoznának lépten-nyomon kellemetlenséget. A vasredőny vaskarjai, valamint egyéb hirdető-táblák ugyanis sok helyen oly alacsonyak, hogy a magasabb emberek állandóan fej-, vagy orrbetörésnek vannak kitéve. Nézetünk szerint ezeknek legalább is 2 m. 20 cm-nyire kellene a földtől lenniök. Ha az érdekeltek nem hallgatnak a szép szóra, úgy szabályrendeletet kell alkotni. A minthogy ez így van más városokban.

* **Fürdőzők panasza.** A nyári időszak kellő közepén zsúfolt vonatok százával szállítják a nyaralókat, fürdőzőket, turistákat a Tátrába, a mi valóban öröndetes jelenség s egyrészt azt mutatja, hogy a jólét egyre emelkedik nálunk is, másrészt azt, hogy kezdjük nemcsak észrevenni, de méltányolni is hazánk természeti adományait. A vasúttársaságokra is nagy haszon ez a tömeges forgalom s ezért igyekeznek is megfelelő menedéket összeállítani és az utasok kényelméről kellőképpen gondoskodni. Némi hiány azonban még mindig észlelhető. Így a nagyobb podgyászzsal érkező fürdőzők méltán emelnek panaszt az ellen, hogy a poprádfelkai állomáson többször előfordul az az anomália, hogy a tátralomniczi és podolini vonatokat elindítják a podgyász átrakása előtt, a mely ennél fogva sokszor órák múlva, vagyis csak a következő vonattal érkezik meg. Tátralomnicz, Matlárháza, Tátraháza és Barlangliget fürdőközsége szenved e miatt. Pedig azt a pár percet, a míg a podgyász átrakható, megvárhatja a lassan döcögő vicinális, már csak azért is, mert 1—2 perc késést behozhat, de meg nem is csatlakozik főbb vonalhoz s így némi késéssel is érkezhetik, eltekintve attól, hogy a podgyász mindig azzal a vonattal szállítandó, a melyen az utas megérkezik. A Ksod. igazgatóságától kérjük e panasz orvoslását.

* **Footballmérkőzések Eperjes és Kassa között.** Július 9-ikén, vasárnap délután 6 órakor tartotta meg a Kassai Jogász-Sportegylet revánsmérkőzését az Eperjesi Torna és Vívóegylet labdarugó-csapatával az eperjesi pályán. A kassai csapat az előtte napon megtartott háziversenyből és a rekkenő hőségben való utazástól elcsigázva állott ki a szokatlan gyepes pályán az eperjesi csapattal, a mely újabban a középiskolákból kikerült jeles erővel gazdagodott. Ilyen nehéz auspiciumok között indult meg a küzdelem, a mely az ötödik percben egy goalt eredményezett Eperjesnek. Antal goalját a bíró Kassa óvása ellenére beszámította. Azután a féldíő végéig hullámozott a játék, de mégis inkább Kassa kapuja előtt, a melyet az új kapus, Kalmár István remekül védett és egypár, kivédhetetlennek látszó lövést könnyen hártott el. A második féldíőben Kassa erősen támad, a bíró pedig Eperjes erőszakos játéka miatt egymásután több szabadrugást ítél meg. Végre Major Kálmán egy gyönyörű lerohanással éles, kivédhetetlen lövéssel viszi be a labdát a hálóba, megszerezvén Kassának a kiegyenlítő goalt. A játék azután Kassa hátrányára folyik, és így a féldíő vége felé sikerül Antalnak újra egy off side goalt löni, a mit a bíró megítél. Több goal nem esett. Eperjes részéről Antal, Dojcsák, Kákos és Krizs, a kassaiak közül pedig Major bámulatosan játszott, a többiek, Kalmár, Maurer és Blazsek kivételével, nem mutatták a szokott jó formát. Igazságos, jó bíró volt Lukács Béla mérnök Kassáról. Arány 2:1 Eperjes javára, féldíő 1:0. Július 16-ikán, vasárnap tartja meg a K. J. S. E. második atletikai háziversenyének keretében a sporttelepi versenypályán, az Eperjesi Torna és Vívóegylet labdarugó-csapatjával a revánsmérkőzést. Az atletikai versenyt, a melynek programján úgy a nehéz, mint a könnyű atletika 11 számmal van képviselve, 3 órakor, a footballmérkőzés pedig 6 órakor kezdődik. A nagyközönséget, mérsékelt belépődíjak mellett, szívesen látják.

* **A Kassai-útnak burkolása tartamára a forgalom helyes lebonyolítása céljából Eperjes sz. kir. város tanácsa s a szakértői vélemény alapján a város rendőrkapitánya a következő ideiglenes átjárókat engedélyezi:** A Jókai-tér és Széchenyi-út közé eső szakaszok elzárása idejére a kocsiforgalom a Holló-utcán, a Deák Ferenc-utcán és a Széchenyi-úton bonyolítható le. A Széchenyi-út és a bártfai vasúti híd között lévő szakasz elzárása esetén a kályhagyár és Gasch János háza előtt lévő

széles gyalogjárón; a bártfai vasúti híd és a vasúti állomás között lévő szakaszok elzárása idejére pedig a vasúti híd előtt (Kramer Henrik háza mellett) jobbra elágazó, u. n. Szél-utcán a Pap Kálmán kertje mellett elvezető dűlőúton egészen a petróleum-pinczéig s innen a vasúti testen át vissza a vasúti állomásig. A sétautakra — azon részen kívül, mely fent említve van — a felhajtás szigorúan tiltatik. A rendőrkapitányság felkéri a város lakóit, hogy a fentiekhez szigorúan alkalmazkodják, azok ellen, a kik ez intézkedés ellen vétének, a kihágási eljárást meg fogja indítani.

* **Üdvös újítás.** Már többször megirtuk lapunkban, hogy a főpostán az emeleti lépcsőt vagy egyáltalában nem, vagy pedig kevésé világitják. Mint örömmel tapasztaljuk, a bajon immár segítettek olyformán, hogy a lépcsőházban még egy új izzólámpát szereltek fel.

* **Újabb alaptalan támadás.** Az EPERJESI LAPOK mult számában felszólaltam a miatt, hogy a »Kereskedők és Kereskedő-Ifjak Egylet«-nek (magát meg nem nevezett) titkára megtámadta a július 16-ikán táncmulatságot rendező kereskedő-Ifjakat. Erre a FELVIDÉKI HIRLAP-ban az egyesület válaszmánya felel. Ezzel a felelettel szemben továbbra is kétségbe vonom azt az állítást, hogy ha Eperjesen a kereskedő-Ifjak táncmulatságot rendeznek, habár csak egy részük is, ez alatt a fenti egyletet értené mindenki. Az egyletnek van *hatóságilag bejelentett* címe; *est* tartozik használni, és semmiféle rövidített címet magának fenn nem tarthat, mert erre tudommal senkitől jogot nem nyert és nem kapott; önmagát pedig rövidített címmel fel nem ruházhatja; erre a belügyminiszter megerősítése volna előbb szükséges. Az egyesületi titkár hivatalos működése ellen volt jogom tiltakozni, mert a titkár *megtámadta* a táncmulatság rendezőségét, *vádolta* azt; s így nekem, mint a mulatság egyik *védnökének*, jogomban és kötelességemben állott a támadás ellen, melyet most a választmány ismételt, védekezni. Az ilyen, nyilván rosszakaratú vádaskodások ártanak a kereskedőségnek, nem pedig egy, tisztességes kereskedő-Ifjakkól álló rendezőség, a mely a befolyó jövedelem felét is az egyesület könyvtára javára fogja adni. *Faltin Géza.*

* **Eredeti amatőr-fényképezési gépek,** friss és kifogástalan lemezek, papírok, továbbá vegyi-szerek gyári árjegyzék szerinti áron kaphatók Cattarino Sándornál Eperjesen. — Ugyanott eredeti áron megrendelhetők: Zeiss-, Görz-, Voigtländer- és Busch-féle lencsék s látészertési czikkék.

* **Baleset.** A Szárazmalom-utcán házat építenek s az ott játszadozó cigánygyerekek közül egy 3—4 éves cigányfiúcska a méznek rohant s fejfel beléesett. A szerencsétlen gyermek megvakult.

* **A löcsei búcsú.** Július 2-ikán zajlott le a Mária-hegyen a löcsei híres búcsú. Az egész város telve volt idegenekkel; egyik processzió jött a másik után. A zarándok csapatok első zöme már péntek este megérkezett, melynek elébe is ment Kompanyik Cölesztin löcsei apát-plébános nagy kísérettel. Ezek Kassa vidékéről jöttek. Azután egyre jöttek Liptó-, Sáros-, Abauj-, Trencsén-, Árva- s a többi megyékből. Szombat este a Mária-hegyre vonultak, hol másnap, vasárnap, Glósz Lajos jekelfalvi plébános a Cserháti és Kassa vidékéről nagy számban megjelent magyarjku közönségnek misézett és prédikált. A mise alatt Szuchy József enyiczkei káplán vezette a magyar éneket. Vasárnap délután aztán oszladozni kezdtek a búcsúsók.

* **A városi tisztviselők állami adója.** Kassa városának pénztára a júliusi tisztviselői fizetések utalványozásánál az állami adót csak azoknak a tisztviselőknek fizetéséből vonta le, a kik az adólevonást kifejezetten kérték. A kik ezt a levonást nem kérték, azoknak fizetését az adó levonása nélkül utalványozták.

* **A Bártfafürdő Részvénytársaság ügyével** — mint azt lapunk mult számában is megirtuk — már Bártfa sz. kir. városa is foglalkozott június hó 30-ikán tartott rendes évnegyedes közgyűlésén. Itt tárgyalták a fürdő részvénytársaság beadványát, melyben a bér szerződés azon kitételére támaszkodva, hogy az évi bér «az eddigi jövedelemnek megfelelően» állapítatik meg 28,000 koronában, az évi bérnek 8000 koronára való leszállítását kérték. Mert meggyőződésük szerint a városnak a fürdőből átlag csak 8000 korona jövedelme volt. Ez alapon a részvénytársaság a haszonbéri szerződés hatálytalanságát kérte és újabb ajánlatot tett, mely szerint ezentúl csupán 8000 korona évi bért hajlandó

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

nál, úgymint

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánljatik.

Emeli az étvágyat és a testület, eltávolítja a köhögést és a köpöket és megszünteti az újul izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatti czegeggel legyen ellátva: **F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz).**

fizetni. A multakra nézve pedig — ha ajánlata el nem fogadtatik — még kártérítést is követel. A város közgyűlése felháborodással vette tudomásul a beadvány tartalmát és utasította a tanácsot, hogy az esetben, ha a részvénytársaság a július 1-jén esedékessé váló bér-részletet pontosan be nem fizeti, tegye a szükséges lépéseket. Értesülésünk szerint a részvénytársaság ebbeli kötelezettségének már meg is felelt, jóllehet beadványában előre jelezte, hogy az eddigi bért július 1-jén nem fizeti többé. Bejelentette ezen a közgyűlésen a polgármester azt is, hogy a részvénytársaság által évek hosszú során át a gyógydjákból visszatartott mintegy 34,000 koronát kitevő szegényalap behajtása iránt a lépéseket megtette. Időközben a végrehajtást már foganatosították is. Hátralékban van a fűrdőrészvénytársaság adómegettérítéssel is, melynek behajtását a tanácsnak szintén kötelességévé tették.

*** Köszönetnyilvánítás.** Az Eperjesi Kath. Legényegyesület által rendezett, fényes anyagi és erkölcsi sikerű nyári táncmulatság alkalmával, a kitűzött jótékony célú alapot felülfizetésükkel gyarapítani kegyesek voltak: Szemcsányi Jenő 10 kor., Zaborovszky Béla 9 kor., Cattarino Sándor 5 kor., Koch Tivadar 4 kor., N. N., 3 kor., özv. Gallotsik Vilmosné, Csintalan Mihály, Hrabcsák Géza, Janek Guidó, Magyar József, N. N., Bohrandt Lajos, Klefner Béla, Szuchy Albert, Fucker Károly, Zborovszky Antal 2—2 kor., Horváth Miklós, Szilvassy Lajos, Kacsár János, Grieger József, Gregor Endre, d. Schustek Nándor, Gyuk József, Mihók István, Márton István, Weber Ágoston, Fenyus János, Simon Félix, Lukács József, Grimek József, Grieger Tivadar, Herkely János, Balog József, Füller János, Figula János, Borodács Ede, Szeman András, Miklós Ferencz, Sandalla János, Augusztynyi József, Sztamszlai Endre, Dienes Lajos, Palkovics Emil, N. N., Ritter János, Abszolon Ede, N. N., N. N., Bárány László, Olajos Antal, Gaál András, Szilvassy Vilmos 1—1 kor., Szusz Mihály 40 fill., N. N. 20 fill.; összesen 88 korona 60 fillér. Ezen nemes adományokért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

*** A tátrai borkiállítás.** A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete tátrai borkiállításának előkészületei serényen folynak. A bejelentett borok már megérkeztek a budafoki pinczemeszteri tanfolyam igazgatóságához s azokat a földművelésügyi miniszter rendeletére az Országos Kémiai Intézet vegyelemezni fogja. Egyidejűleg szakemberekből álló bizottság is felbírálja, úgy, hogy a kiállításra tisztán a magyar bortermelés színe-java fog kerülni.

*** Katonai léghajó a Tátrában.** Lőcséről írják: Június 30-ikán a Magas-Tátra fölött mintegy harmadfélezer méternyi magasságban egy léghajót láttak. A léghajó utasai ledobtak egy csomagot ezzel a címmel: «A megtalálónak.» A csomagban, a melyet egy turista talált meg, hét képeslevezőlap volt a különböző katonai parancsnokságok számára. A turista a levelezőlapokat földadta a postán. A léghajót, a melynek Vénus a neve, a cs. és kir. katonai léghajós-osztály bocsátotta föl Krakkóban. A léghajónak két utasa volt: Zaruba főhadnagy és Perathoner főhadnagy, a kik június 30-ikán Sarpanyeczen szerencsésen leereszkedtek a földre. Sarpanyeczből elutaztak Szepesbélára, onnan pedig Krakkóba.

*** Diákok fűrdőkönviktusa.** E napokban indult Budapestről Poprádra s onnan Virágvolgyre dr. Pekár Károly budapesti állami főgimn. tanár vezetése alatt az egyik fűrdőkönviktus. A másik Csizre megy Miklós és Földes tanárok vezetése alatt. A virágvolgyi fűrdőkönviktus július végén indul vissza Budapestre.

*** Menettérítési jegyek a Tátrába.** Május 1-jétől szept. 30-ikáig minden vasárnapon és ünnepen, úgy az ezeket közvetlenül megelőző hétköznapokon Eperjesről és Kassáról mérsékelt árú menettérítési jegyek válthatók. Ezek a személyvonatokra érvényesek, de a különbözetenek (pótlétel nélküli) ráfizetése mellett a gyorsvonatoknál is használhatók. Érvényességük tartama 3 nap. Áraik a következők: Poprádfelkára II. o. 6 korona, III. o. 4 kor.; Csorbatóra II. o. 9 kor., III. o. 7 kor.; Tátralomniczra II. o. 7 kor. 80 fill., III. o. 5 kor. 20 fill.

*** Kettős öngyilkosság.** Július 10-ikén délben a New-York kávéház egyik pénztárosnője, *Kázmér Etele* és *Migra* Ferencz droguista-segéd reménytelen szerelem miatt ciankálit ittak a leánynak csatornautcazi lakásán. Pálesch Árpád droguistának, kinél Migra alkalmazva

volt, feltűnt a pontosságáról ismert segéd távolléte. Egyik házbeltől értesült, hogy Migrának viszonya van *Kázmér Etele*-vel, s hogy vele látták vasárnap délután. Közben azt a hírt kapta, hogy a felirónő lakása le van függönyözve, aajtaján pedig hiába dörömbölnek. Pálesch nyomban értesítette a rendőrséget, mely behatolt a szobába, hol holtan feküdt a szerelmes pár. Az asztalon több levelet talált a rendőrség, szóltak pedig ezek az öngyilkosok szüleinek és barátainak. *Bánó Iván* rendőrkapitány, *Horovitz Imre* tszéki orvos és *Halmi János* rendőrbiztos csakhamar megjelentek az öngyilkosság színhelyén és megállapították, hogy az öngyilkosok négy gramm ciankálit használtak fel, a mi 40 személy életének kioltására is elegendő. A ciankális üvegen *Dubcs* kassai droguista címkeje volt látható, kinél Migra az őszszel alkalmazásban állott. Valószínűleg már itt látta el magát a gyorsan élő mérreggel.

*** Modern ridikülök,** szivar-, pénz- és oldal-tárczák valódi ezüst veretekkel *Cattarino* Sándornál Eperjesen.

*** A szepességi telefon** egy részét, úgy mint *Poprádot* és *Tátrafüredet*, ebben a hónapban bevonják az interurban-forgalomba. Ezzel egy régi baj nyereszleges orvoslást.

*** Móry-telep** néven a Magas-Tátrában a Csorbaitó közvetlen közelében új nyaralótelep nyílt meg. Az itt épített szállodának 60 szobája van. A csorbaitavi fogaskerekű vonatonál ebből kifolyólag fenti név alatt megállóhelyet létesítettek.

*** A nyári korcsolyázás** a dobsinai jégbarlangban július hó 24-ikén kezdődik meg, a midőn a fővárosból több műkorcsolyázó rándul fel. A műkorcsolyázók közt egy magas vendég is lesz: *Lobkovits* Rudolfné hercegasszony személyében, ki magas kora dacára még most is szenvedélyes korcsolyázó.

*** Mérsékelt jegyek a tátralomniczi löversenyekre.** A Tátralomniczon tartandó löversenyek alkalmából Eperjesről és Kassáról a Tátralomniczra érvényes, mérsékelt árú menettérítési jegyeket a rendes kiadási napokon kívül még *hétfőn*, július 17-ikén is kiszolgáltadják.

*** Pusztító felhőszakadás.** Mult számunkban megírtuk, hogy *Bártán* óriási jégeső pusztított. Mint most értesülünk, a jégeső *Bártfa* vidékét sem kímélte meg. A makoviczai járás Zborótól *Ondavkái*g rémséges képet nyújt. Előbb galambtojás nagyságú jég verte el a határt, utána borzasztó felhőszakadás és ennek következtében árvíz volt. A víz teljesen elöntötte a vetéseket; állatokat és tizenkilencz házat sodort el. A szörnyű felhőszakadás és árvíz tizenegy falu természet teljesen tönkre tette. Az itéletidőben sok ember alig tudott megmenekülni. A megyei útibiztos körül nyolcszor csapott le a villám s lovai megsérültek. Az útibiztos egy cigánykunyhóba menekült. Az inség leirhatatlan.

*** Minden háztartásban,** városban és falun, áldásos, ha kéznél van egy-egy üveggel a *Schmidthauer*-féle *igmandi keserűvízből*, mert szükség esetén egy tépohárral használva, gyorsan és alaposan eltávolítja a gyomorból s belekből a csírát a számtalan komoly betegségnek s ezzel elejét veszi a baj további fejlődésének a szervezetben. Az igmandi keserűvíz nemcsak mint gyomor-, bél- és vértisztító alkalmazható a legjobb sikerrel, de kitűnő étvagyat is hoz. Hogy az igmandi vízből aránylag már kis adag oly hathatós, íze pedig könnyen bevehető, lágy és sima, érdekes magyarázatot abban leli, hogy annak hatékony alkotórészei a természet ölében évezredek óta az úgynevezett összeérési folyamatnak vannak alávetve, hasonlóképpen mint a kőszén a föld gyomrában: mennél régebb, annál érettebb, jobb és értékebb, s csak az így napfényre került, teljesen érett állapotban levő természetes ásványvíz bír azon csodálatos gyógyerővel, mely az igmandi keserűvíznek oly becses és jellemző tulajdonsága s a melyet sem művi utánozni, sem pedig egyáltalán pótolni nem lehet.

*** Verekedő búcsúok,** A sebesi búcsúról mentek hazafelé *Palencsár* József és *Leskó* András tótújfalusi legények. Jó kedvük volt, ittak is egy keveset. *Hajtás* István és három társa megirigyelte a legények jókedvét és beléjük kötött. A vége verekedés lett, melyből *Palencsár* József és *Leskó* András betört fejfel került ki. A cirikáló csendőrőrszem a verekedő legényeket letartóztatta.

*** Tűz Sebeskellemesen.** E napokban éjjel Sebeskellemesen tűz pusztított. A tűz az izr. templom közelében lévő egyik hazikó padlásán keletkezett és onnan csapott át a szomszédos házra, majd pedig az izrealita templomra. A templom teljesen leégett. A kár 20,000 kor.

*** Tűzvész.** Gerlachó községében villámcsapás folytán 19 lakóház és sok melléképület leégett. Elpusztult 1000 korona készpénz is, mely a község tulajdonát képezte.

*** Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József-keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József-keserűvizet*.

*** Betörések.** Nagysároson *Hugya* Mária betört *Vrabely* István lakására és onnan több dolgot lopott el. *Kajatha* községben pedig ugyancsak betört egy *Bokony* nevű legény szomszédja lakásába lopási szándékkal. Mindkét betörőt elfogták és átadták az ügyészségnek.

*** Verekedés.** Civiliek és katonák kerültek össze július 9-ikén, vasárnap, alaposan berugva. Előbb szóváltás, majd verekedés támadt közöttük, melynek folyamán *Haladej* és *Reisz* 67-ik gyalogezredbeli közlegények súlyosan megsébesültek. A verekedő civilieknek sikerült az est homályában elmenekülniök. A rendőrség a tetteseket nyomozza.

*** Korcsmai verekedés.** Szentimrén július 7-ikén *Antolík* János és *Kupcsár* István a korcsmában össze-verekedtek. *Kupcsár* súlyos testi sérüléseket szenvedett. A verekedő legényeket a csendőrség letartóztatta.

*** Rejtélyes gyilkosság.** Az elmúlt napokban *Bolyár* sárosmegyei községben rejtélyes gyilkolás történt. A községbeli gyermekek egy a községben levő elhagyott és tövisekkel eltorlaszolt kút körül játszadozván, egyikük abba véletlenül bekandikált s abban egy emberi láb-szárat pillantott meg. A gyermekek lármájára emberek jöttek a kúthoz és tényleg ők is meglepődve szemlélték a különös dolgot. A község bírja azonnal csendőrökért küldött, a kik a hullát cigányokkal a kútból kiemeltették. A községbeliek a már fölsláznak indult hullában egy négy nappal előbb eltűnt 30 éves juhászlegényt ismertek fel. A meggyilkolt feje több helyen éles fejszével volt összevagdálva. Hogy ki a gyilkos, azt majd a megindított széleskörű csendőri nyomozat fogja kideríteni.

*** Katonai céllövészetben** meglőtt leány. Az Iglón állomásozó 67. gyalogezrednek zászlóalja *Dravec* környékén harcászati lövészetet tartott. A lögyakorlatok századonként történtek. A katonaság a hegyoldalba lőtt és daczára ennek, valamint a körülbelül 3000 lépésnyi távolságnak, a hegyoldal mögött *Pickfalva* határában egy leányt veszedelmesen mellbe lőttek. A szerencsétlenséget *Wieland* Artur nagybirtokos személyesen tudatta *Werle* zászlóaljparancsnokkal, a ki dr. *Strössner* Béla ezredorvost azonnal kiküldte a veszélyesen megsérült leány kezelésére. Dr. *Strössner* ezredorvos majdnem önfeláldozással határos buzgalommal vette kezelésébe a leányt, a ki most már túl van a veszélyen. A 6-ik hadtest parancsnoksága felajánlotta a kassai helyőrségi kórházban való kezelését, a hol Röntgen-sugarakkal fogja megvizsgáltatni, esetleg pedig egy sebészt bocsát rendelkezésére.

*** Közgyűlés az Aggteleki-Kárpát-Osztálya** július 9-ikén tartotta a Gümörmegyében fekvő Aggteleki barlangnál rendes évi közgyűlését. Az ország több vidékéről a barlang józsafoi bejáratához érkező vendégeket pelsőczy *Hamos* László gömői főispán és az alispán gyengékedése folytán *Lukács* Géza, a vármegye főjegyzője fogadták. A gyűlést *Siegmeth* Károly máv. felügyelő, ügyvivő alelnök nyitotta meg. A közgyűlés főtárgya volt az évi jelentés és számadás előterjesztése, mely örvendetes eredményt mutat. A közgyűlés *Minich* Kálmán iglói főbányatanácsos és *Siegmeth* alelnök nevét emléktáblával fogja megörökíteni. Közgyűlés után a barlang bejárása és társasbéd következett.

*** Egészség a családban.** Örvendetes tény, hogy a közönség mindinkább figyelembe veszi azokat az óvásokat, melyeket a legtekintélyesebb orvosok az alkohol s általában az idegizgató italok ellen emelnek. Utóbbiakhoz tudvalevőleg a babkáv is tartozik, melyre telserdülő ifjúságunkat szoktatni nem volna szabad. Az utolsó évtizedben egy bizonyos szokásváltozás is ment végbe, melyet a *Kathreiner*-féle *Kneipp-malátakávé* feltűnése idézett elő. Ez a kávé a *Kathreiner*-féle különleges előállítási módszer révén a babkávét és zamátját bírja, mely iz-előny a legideálisabb módon egyesítve a maláta annyira értékes egészségi tulajdonságaival, a *Kathreiner*-féle *Kneipp-malátakávé* tizenöt év óta a legkedveltebb kávéitallá emelte. Biztosítandó azonban ennek az egészség-előmozdító családi kávénak előnyeit, figyelmeztetik, hogy a valódi *Kathreiner*-féle

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

ÁRPÁD
1905.

VOMDAI
ÉZETE
RJES

OMDÁJÁT

VÁNYOK

YZESI

ETÉSI

TYAK:

IVÓK

ZÉKÉK

POK

TRATOK

VEK

RÁCIÓK

OLAI

TVÁNYOK

ITÁSOK

BÁLYOK

VELEK

AFIROK

ÉKOK

OMASSAL

VELEK

ASZOK

RTYÁK

LÁK

UZLETI

VEK

NTÉSEK

GYEK

es,

s,

os

os

sére.

székü

IR

ZER-

ÁR.

Kneipp-malátá
Kneipp páter
ban árusítatik
mérlegelnek,
vagy pláne pi
elégitheti ki a
pótlószertől m

* Az anya
tek: Horváth
János r. k., M
ág h. ev., Har
(leány). — M
Engländer E
30 éves; Mi
g. k., 20 éves
József r. k.,
— *Havaság*
Eufrosinia g
Anna r. k., Be
János r. k. e

Könyvvit
delmi levele
gyakorlatta
foglalkozást

Felelős s
Dr. Raffay

N

S

VESSE

bántal

nehézs

továbbá

VASD

K

Elő ra

Szamos

oly eg

módjuk

hasi p

tekben

vesel

Kapható

A S

1/2

3/4

1/1

Az

palac

vissz

1/2

3/4

1/1

Fog

rencs

részvé

tak,

netem

16—20

2 előme

füllestő,

állapotb

Be

Szép irású, képzett nő irodai vagy üzleti alkalmazást keres.

Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.

Schicht-szappan!

(«Szarvas»- vagy «kulcs»-szappan.)

Legjobb, legkiadósabb s azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemű káros alkatrészeketől.

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan «Schicht» névvel és a szarvas- vagy a kulcs-védjeggyel legyen ellátva.

Árlejtési hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter úr rendeletére a debreczeni m. kir. állami méntelep *eperjesi*, debreczeni, turia-remetei, rima-szombati, szatmárnémeti és jászberényi osztályainál elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1905. november 1-jétől 1906. október végéig szükségelendő

takarmány és egyéb cikkek biztosítása

tárgyában 1905. évi augusztus hó 3-ikán d. e. 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog alulírott méntelepparancsnokságnál megtartatni.

A szállítási feltételek úgy az alulírott méntelepparancsnokságnál, mint az egyes teleposztályoknál megtekinthetők.

Az ajánlatok szerkesztésére, valamint a cikkek mikénti szállítására vonatkozólag felhivatik az érdekeltek figyelme a hatóságilag ki-függesztett árlejtési hirdetményekben foglalt mintára.

Debreczen, 1905. július hó.

A debreczeni m. kir. állami méntelep parancsnoksága.

RÉSZVÉNYALÁÍRÁSI FELHÍVÁS.

Különösen a kereskedő- és iparos-osztály számos, számottevő tagjának ösztönzésére elhatároztuk, hogy Eperjesen

„KERESKEDELMI ÉS IPARBANK“

czége alatt egy részvénytársaság megalakítását megkísértjük, mely részvénytársaság

a következő:

TERVEZETE

1. A társaság 50 évi időtartamra alakíttatik meg.
2. A társaság célját a birtokos-, kereskedő-, iparos-osztály és más hitelképes egyének és testületek hitelgényeinek kielégítése képezvén, a társaság váltó, kézi- és jelzálog-, folyószámla- és egyéb kölcsönöket fog nyújtani, valamint el fog fogadni takarékbetéteket és őrizni fog letéteket. Iparvállalatok létesítése vagy meglévő iparvállalatok átvétele csak közgyűlési felhatalmazás alapján vonható a társaság üzletkörébe.
3. A társaság 2500 drb, egyenként 200 korona névértékű, névre vagy czégre szóló részvény kiadatása által alakíttatik meg 500.000 korona alaptőkével.
4. A részvényaláírási határidő 1905. július 31-ikén lejár.
5. A részvénytőke túljegyzése esetén alulírott alapítók fenn tartják maguk részére a redukció mikénti gyakorlása tekintetében a szabad rendelkezési jogot.
6. Szintügy fentartják maguknak alulírt alapítók az első igazgatóság megválasztásának jogát, három évre kiterjedő működési jogosultsággal.

Eperjesen alulírott alapítók nál,
Bártfán a Bártfai Takarékpénztárnál és a Bártfai
Hitelbanknál,
Kisszebenben a Kisszebeni Takarékpénztárnál,
Kassán a Kassai Jelzálogbanknál,
Lőcsén a Szepesi Takarékpénztárnál,

Iglón a Szepesiglói Takaré- és Hitelbanknál,
Foprádon a Poprád-Felkai Takarékpénztárnál,
Késmárkon a Késmárki Takarékpénztárnál,
Gölnicsbányán a VII bányavárosi Takarékpénztárnál,
Szepesváralján a Szepesváraljai Takarékpénztárnál,
Lublón a Lubló-Podolin-Gnézdai Takarékpénztárnál,

Budapesten a Magyar Általános Hitelbanknál és a Magy. Orsz. Központi Takarékpénztárnál.

Az alapítók:

Bujanovics Gyula
földbirtokos, budapesti lakos,
Bán Géza
földbirtokos, eperjesi lakos,
Dessewffy Pál
földbirtokos, kapronczai lakos,

Dr. Dobay Zsigmond
vármegyei t. főügyész, Eperjesen,
Dr. Engländer Emil
ügyvéd, Eperjesen,
Engländer Adolf
kereskedő, Eperjesen,

Dr. Flórián Károly
jogakad. ny. r. tanár, Eperjesen,
Fried Simon
nagykereskedő, Eperjesen,
Glasner Mór
kereskedő, Eperjesen,

Köszeghy József
cs. és kir. kamarás, földbirt., Eperjes,
Moskovits Gyula
vaskereskedő, Eperjesen,
Roskoványi Miklós
földbirtokos, eperjesi lakos,

Dr. Rosenberg Mór
ügyvéd, Eperjesen,
V. Szakmáry Dezső
földbirtokos, kendei lakos,
Dr. Stehlo János
ügyvéd, Eperjesen.

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomtató-intézetében Eperjesen.

KIVÁLÓ VASPRAEPARATUM a KRIEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.

Elsőrangú magyar vas-specialitás kitűnő sajátosságaiért, úgymint rendkívüli könnyű és gyors felszívódás, étvágygerjesztés, kellemes íz és magas vas-tartalom (100 gramm borban 0.05 tiszta vas), az országos egészségügyi tanács javaslatára a belügyminiszter úr engedélyvel látta el. Az eredmény feltétlenül biztos. Készítményem már szerte a legjobb hírnévnek örvend. Sokan utánozzák, de egyik utánzat sem azonos az én készítményemmel, — különbözik már az előállítási módban is, melyet csak magam, mint nagyban készítő követhetek.

Kis üveg 3-20, nagy üveg 6 korona. Kapható az ország összes nagyobb
Telefon 58-47. gyógyszer-táraiban és főelárúsító-helyén: Telefon 58-47.

MAGYAR KORONA-gyógytár, BUDAPEST, KÁLVIN-TÉR.

„MAYER“-gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság, Szombathely.

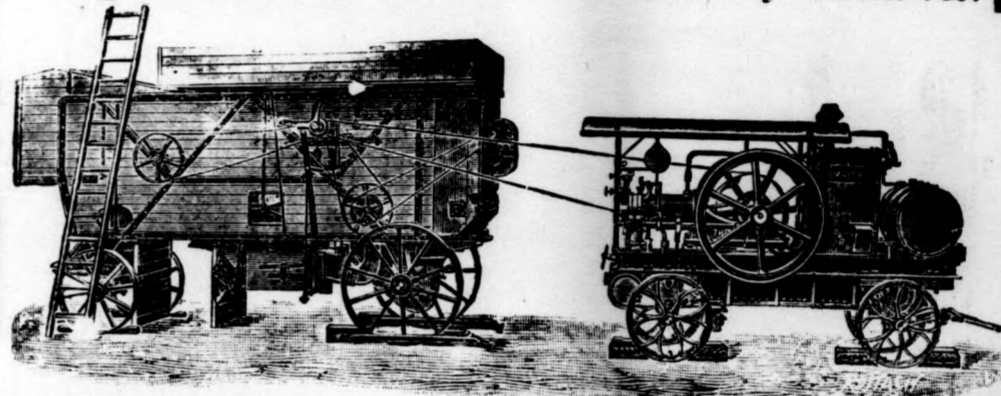
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitűnő Benzin- és szivó-gázmotorokat 2-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítéset: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása
Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad, víz-nyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselőisége.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kívánatra minden szükségesre külön költségvetés.